

Warszawa, dnia 2 marca 2020 r.

Poz. 83

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 1 marca 2020 r.

w sprawie przekształcenia Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w państwową instytucję kultury oraz nadania statutu Muzeum

Na podstawie art. 5 ust. 1, art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2019 r. poz. 917 i 1726) w zw. z art. 11 ust. 1 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1983 oraz z 2019 r. poz. 115, 730, 1696 i 2020) w zw. z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 września 2017 r. w sprawie rozciągnięcia przepisów ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej na działalności kulturalną prowadzoną przez jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego nadzorowane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1841) zarządza się, co następuje:

§ 1. Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL, zwane dalej „Muzeum”, powołane na podstawie zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 kwietnia 2016 r. w sprawie utworzenia i nadania regulaminu Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. z 2016 r. poz. 96) przekształca się w państwową instytucję kultury.

§ 2. Przedmiotem działania Muzeum jest:

- 1) stworzenie atrakcyjnej przestrzeni wystawienniczej i ośrodka pobudzającego do twórczej refleksji na temat polskiego patriotyzmu i współczesnej historii Polski;
- 2) prowadzenie działalności edukacyjnej, popularyzatorskiej, promocyjnej, wydawniczej oraz współorganizacja i współfinansowanie projektów związanych z problematyką historii i kultury polskiej realizowanych przez inne instytucje;
- 3) prowadzenie prac badawczych dotyczących dziejów Polski;
- 4) promowanie polskiego dziedzictwa historycznego w świecie.

§ 3. Organizatorem Muzeum jest Minister Sprawiedliwości, który zapewnia środki niezbędne do jego utrzymania i rozwoju w ramach części budżetowej, której jest dysponentem.

§ 4. Minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego sprawuje nadzór nad Muzeum na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach.

§ 5. Muzeum nadaje się statut, stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 6. Do czasu powołania Dyrektora Muzeum Minister Sprawiedliwości może powierzyć pełnienie obowiązków Dyrektora Muzeum Pełnomocnikowi Ministra Sprawiedliwości do spraw Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL.

§ 7. Traci moc zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 kwietnia 2016 r. w sprawie utworzenia i nadania regulaminu Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. z 2016 r. poz. 96).

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 2 marca 2020 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Zbigniew Ziobro

Zarzącnik do zarządzenia
Ministra Sprawiedliwości
z dnia 1 marca 2020 r. (poz. 83)

**STATUT
MUZEUM ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH I WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH PRL
(w organizacji)**

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (w organizacji), zwane dalej „Muzeum”, jest państwową instytucją kultury, działającą w szczególności na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2019 r. poz. 917 i 1726), zwaną dalej „ustawą o muzeach”;
- 2) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1983 oraz z 2019 r. poz. 115, 730, 1696 i 2020), zwaną dalej „ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej”;
- 3) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 września 2017 r. w sprawie rozciągnięcia przepisów ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej na działalności kulturalną prowadzoną przez jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego nadzorowane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1841);
- 4) niniejszego statutu.

§ 2. 1. Organizatorem Muzeum jest Minister Sprawiedliwości, zwany dalej „Ministrem”, który zapewnia środki niezbędne do jego utrzymania z części budżetowej, której jest dysponentem.

2. Muzeum posiada osobowość prawną.

3. Muzeum podlega wpisowi do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego, zwanego dalej „Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego”.

§ 3. 1. Siedzibą Muzeum jest m.st. Warszawa.

2. Terenem działania Muzeum jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej i zagranica.

§ 4. 1. Nadzór nad Muzeum sprawuje Minister.

2. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego sprawuje nadzór nad Muzeum na zasadach określonych w ustawie o muzeach.

§ 5. 1. Muzeum używa okrągłej pieczęci z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej oraz nazwą Muzeum w otoku w brzmieniu: „Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (w organizacji)”.

2. Muzeum może używać nazwy skróconej w brzmieniu: „MŻWiWP PRL”.

Rozdział 2

Zakres działania Muzeum

§ 6. Do zakresu działania Muzeum należy:

- 1) gromadzenie zbiorów oraz upowszechnianie wiedzy z zakresu dziejów „Żołnierzy Wyklętych” i Więźniów Politycznych PRL, mając równocześnie na względzie inne okresy historyczne (m.in. okres zaborów, II wojny światowej i emigracji powojennej), ze szczególnym uwzględnieniem faktu, iż wojna w obronie Niepodległości Polski w 1939 r., będąca początkiem światowego konfliktu – II wojny światowej – nie zakończyła się dla Polaków wraz z jej faktycznym zakończeniem w 1945 r., a walka o Niepodległość Polski była kontynuowana, aż do upadku systemu komunistycznego i zakończenia działalności prawowitego Prezydenta i Rządu RP na uchodźstwie w 1990 r., co będzie szczególną troską edukacyjną w obszarze patriotycznego wychowania młodego pokolenia Polaków w duchu szacunku dla tradycji narodowych i niepodległościowych, a także form integracji środowisk kombatanckich, żołnierskich i dawnej opozycji antykomunistycznej – niepodległościowej;
- 2) ochrona, utrzymanie i rewitalizacja miejsc związanych z miejscami pamięci narodowej, poświęconych „Żołnierzom Wyklętym i Więźniom Politycznym PRL”, znajdujących się w obszarze własnej placówki muzealnej lub jej filii;
- 3) zorganizowanie wystawy stałej.

§ 7. 1. Muzeum prowadzi działalność, w szczególności przez:

- 1) gromadzenie, katalogowanie i naukowe opracowywanie zbiorów związanych z zakresem swojej działalności;
- 2) udostępnianie zgromadzonych zbiorów;
- 3) prowadzenie działalności wystawienniczej, promocyjnej, edukacyjnej, badawczej;
- 4) przechowywanie zgromadzonych zbiorów w warunkach zapewniających im właściwy stan zachowania i bezpieczeństwo oraz magazynowanie ich w sposób dostępny do celów naukowych;
- 5) opracowywanie kopii, replik i realizacji multimedialnych przedmiotów o wartości historycznej i artystycznej;
- 6) użyczanie i przyjmowanie w depozyt zbiorów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;

- 7) opracowywanie, wydawanie i rozpowszechnianie publikacji, w tym multimedialnych, filmów oraz programów komputerowych, z zakresu swojej działalności;
  - 8) prowadzenie działalności upowszechniającej kulturę;
  - 9) organizowanie lub współorganizowanie spotkań, zjazdów i konferencji, związanych z zakresem swojej działalności;
  - 10) prowadzenie badań naukowych w dziedzinie nauk humanistycznych;
  - 11) prowadzenie współpracy międzynarodowej w dziedzinie wystawienniczej, badawczej i popularyzatorskiej, związanej z promocją polskiego dziedzictwa historycznego;
  - 12) prowadzenie działań związanych z cyfryzacją, digitalizacją i udostępnieniem za pomocą Internetu polskiego dziedzictwa historycznego, humanistycznego, kulturalnego i artystycznego w zakresie objętym działalnością Muzeum.
2. Muzeum może współpracować z polskimi i zagranicznymi instytucjami kultury, edukacyjnymi i naukowymi, organami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi, mediami, a także innymi osobami prawnymi, jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej i osobami fizycznymi.

§ 8. Muzeum uczestniczy w realizacji zadań wynikających ze strategii i programów rządowych oraz samorządowych.

§ 9. Muzeum gromadzi:

- 1) przedmioty i dokumenty o wartości historycznej i artystycznej, w szczególności: pamiątki historyczne, dokumenty, atlasy, mapy, plany, grafiki, plakaty, afisze, fotografie, przedmioty życia codziennego, militaria, numizmaty, rzemiosło artystyczne, malarstwo, rzeźby, starodruki, rękopisy;
- 2) dokumentację i materiały audiowizualne, także w postaci cyfrowej, w szczególności cyfrowe kopie zabytków, filmy, nagrania audio.

Rozdział 3

Zarządzanie Muzeum

§ 10. 1. W trakcie organizacji Muzeum kieruje Dyrektor Muzeum powoływany i odwoływany przez Ministra.

2. Dyrektor Muzeum może zostać wybrany w drodze konkursu przeprowadzonego przez Ministra.

3. Dyrektor Muzeum odpowiada za prawidłową realizację działalności statutowej oraz właściwe gospodarowanie mieniem i środkami finansowymi.

4. Do zadań Dyrektora Muzeum należy, w szczególności:

- 1) kierowanie Muzeum w sprawach naukowo-badawczych, oświatowych, organizacyjnych, pracowniczych, administracyjnych i gospodarczych;
- 2) nadzór nad zbiorami i ich ewidencjonowaniem oraz nad majątkiem Muzeum;
- 3) reprezentowanie Muzeum na zewnątrz;
- 4) przedstawianie właściwym instytucjom i Ministrowi planów rzeczowych i finansowych, sprawozdań oraz wniosków finansowych;
- 5) wydawanie zarządzeń i decyzji w sprawach dotyczących bieżącego funkcjonowania Muzeum;
- 6) nadzór nad sprawnym funkcjonowaniem komórek wewnętrznych Muzeum oraz przestrzeganiem terminowego i należytego wykonywania zadań;
- 7) nadzór nad racjonalnym i efektywnym gospodarowaniem przyznanymi dotacjami i otrzymanymi środkami materiałowymi;
- 8) zapewnienie warunków do efektywnej współpracy z muzeami, instytucjami kultury, instytutami naukowo-badawczymi krajowymi oraz zagranicznymi oraz właściwymi organami administracji państwowej i gospodarczej;
- 9) zapewnienie realizacji i nadzór nad kontrolą wewnętrzną;
- 10) nadzór nad redakcją publikacji muzealnych;
- 11) wykonywanie uprawnień przewidzianych dla podmiotu, który utworzy bibliotekę określonych w odrębnych przepisach;
- 12) tworzenie warunków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników;
- 13) zawieranie i rozwiązywanie umów o pracę z pracownikami Muzeum oraz podejmowanie decyzji wynikających ze stosunku pracy;
- 14) tworzenie warunków umożliwiających planowanie i realizowanie w Muzeum zadań obronnych oraz zadań w obszarze zarządzania kryzysowego, określonych odrębnymi przepisami.

§ 11. 1. Dyrektor Muzeum zarządza działalnością Muzeum przy pomocy dwóch zastępców.

2. Zastępców Dyrektora Muzeum powołuje i odwołuje Minister, który wyznacza im zakres obowiązków.

§ 12. 1. Do dokonywania czynności prawnych w imieniu Muzeum, w tym do składania oświadczeń woli w zakresie jego praw i zobowiązań majątkowych, jest uprawniony Dyrektor Muzeum.

2. Dyrektor Muzeum może ustanawiać pełnomocników do dokonywania czynności prawnych w imieniu Muzeum, określając zakres pełnomocnictwa.

3. Udzielenie i odwołanie pełnomocnictwa podlega ujawnieniu w rejestrze instytucji kultury prowadzonym przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, za wyjątkiem pełnomocnictw procesowych.

§ 13. 1. W trakcie organizacji przy Muzeum działa Rada Muzeum. Rada Muzeum działa w zakresie określonym w art. 11 ustawy o muzeach.

2. Rada Muzeum liczy od 5 do 15 członków.

3. Członków Rady Muzeum powołuje i odwołuje Minister, spośród kandydatów wskazanych przez:

- 1) Ministra, maksymalnie 5 kandydatów;

- 2) Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, maksymalnie 3 kandydatów;
- 3) Prezesa Instytut Pamięci Narodowej, maksymalnie 3 kandydatów;
- 4) Dyrektora Muzeum, maksymalnie 3 kandydatów;
- 5) Szefa Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, maksymalnie 1 kandydat.
  4. Rada Muzeum wybiera ze swojego grona Przewodniczącego oraz Sekretarza.
  5. Do kompetencji Przewodniczącego należy, w szczególności:
    - 1) przygotowywanie i zwoływanie posiedzeń Rady Muzeum;
    - 2) organizowanie prac Rady Muzeum;
    - 3) reprezentowanie Rady Muzeum na zewnątrz;
    - 4) sporządzenie sprawozdania z działalności Rady Muzeum na zakończenie kadencji.

Rozdział 4

Organizacja Muzeum

- § 14. 1. Organizację wewnętrzną Muzeum, w tym zakres działania komórek organizacyjnych, stanowisk pracy, a także zasady funkcjonowania, określa regulamin organizacyjny nadawany przez Dyrektora Muzeum, po zasięgnięciu opinii Ministra.
2. Zmiany regulaminu organizacyjnego są dokonywane w trybie właściwym dla jego nadania.

Rozdział 5

Gospodarka finansowa Muzeum

- § 15. 1. Muzeum prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz innych obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa.
2. Podstawą gospodarki finansowej Muzeum jest ustalony przez Dyrektora Muzeum plan finansowy z zachowaniem wysokości dotacji Ministra.
3. Muzeum sporządza plan finansowy na podstawie obowiązujących przepisów prawa.
4. Majątek Muzeum wykorzystuje się do realizacji celów wynikających z zakresu działalności Muzeum.
5. Dyrektor Muzeum zapewnia terminowe sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego, obligatoryjne jego zbadanie przez biegłego rewidenta i przedłożenie do zatwierdzenia Ministrowi.

§ 16. Źródłami finansowania działalności Muzeum są:

- 1) dotacje przekazywane przez Ministra;
- 2) przychody z prowadzonej działalności, w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego;
- 3) przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych;
- 4) dotacje z budżetu jednostek samorządu terytorialnego;
- 5) środki otrzymane od osób fizycznych i prawnych oraz z innych źródeł.

§ 17. 1. Muzeum może prowadzić, jako dodatkową, działalność gospodarczą w zakresie:

- 1) wykonywania ekspertyz i wydawania opinii;
  - 2) wykonywania usług konserwatorskich;
  - 3) wykonywania usług fotograficznych, poligraficznych i wydawniczych;
  - 4) sprzedaży publikacji i pamiątek;
  - 5) wynajmu pomieszczeń i powierzchni reklamowych;
  - 6) organizacji konferencji, zjazdów i sympozjów;
  - 7) obsługi ruchu turystycznego.
2. Dochód uzyskany z działalności gospodarczej wykorzystuje się w celu finansowania działalności statutowej Muzeum.

Rozdział 6

Postanowienia końcowe

§ 18. Połączenia, podziału lub likwidacji Muzeum dokonuje Minister, w trybie i na zasadach określonych w obowiązujących przepisach prawa.

§ 19. Zmian statutu dokonuje się w trybie określonym dla jego nadania.